

покращити загальний стан об'єкта управління. Також вважаємо, що основною складовою антикризового управління є антикризовий моніторинг, який не має обмежуватися лише фінансовою сферою, адже, як уже зазначалося вище, криза на підприємстві є системним явищем, і негаразди, наприклад, у системі управління персоналом дійсно відібуваються у фінансовому стані (зниження продуктивності праці та ін.), але таке відображення відбудеться лише через деякий час, при тому, що моніторинг підсистеми управління персоналом дозволить виявити ці явища значно раніше, ніж моніторинг лише фінансового стану.

Використані джерела:

1. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств. Фінанси України. 2005. С. 117-128.
2. Коротков Э.М. Антикризисноеуправление: учебник. М.: ИНФРА-М, 2003. 432 с.
3. Смерека С. Б. Теоретико-методологічні засади антикризового управління розвитку сфери послуг. Економічний простір. 2008. № 19. С. 71-81.
4. Туленков Н. В. Антикризисный менеджмент. Персонал. 1998. № 6. С. 19–25.

Січкоріз Назарій
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор, завідувачка кафедри
підприємництва і торгівлі ЗУНУ Собко О.М.)

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Корпоративний сектор має важливу роль в економічній системі країни, а в умовах трансформаційних періодів виступає каталізатором розвитку системи інтелектуальної власності та активізації інноваційної діяльності суб'єктів господарювання. В галузі виробництва молока та переробки молочної продукції в Україні корпоративний сектор сформовано в результаті приватизації і реструктуризації, створення мережі альянсів, який нині займає визначальне положення в цьому ринковому секторі. Адже, більша питома вага таких суб'єктів господарювання належить корпоративному сектору, що підтверджено у наукових дослідженнях, зокрема «понад 50% загального обсягу виробництва концентрується на складах десяти великих компаній».

Інтелектуальна власність в умовах економіки знань та інновацій стає визначальним чинником забезпечення економічного зростання на мікрорівні, передусім, його інноваційної складової. Саме інноваційність, як головна характеристика конкурентоспроможності суб'єктів господарювання нині вимагає її посилення на основі розробки високоінтелектуальних інновацій, які мають високу прибутковість, низький рівень імітацій та довший життєвий цикл. Таким чином, удосконалення управління інтелектуальною власністю акціонерних товариств визначається перспективним напрямом інтелектуалізації праці та їхнього інноваційного розвитку.

Інтелектуальна власність в умовах економіки знань та інновацій стає визначальним чинником забезпечення економічного зростання на мікрорівні, передусім, його інноваційної складової. Саме інноваційність, як головна характеристика конкурентоспроможності суб'єктів господарювання нині вимагає її посилення на основі розробки високоінтелектуальних інновацій, які мають високу прибутковість, низький рівень імітацій та довший життєвий цикл. Таким чином, удосконалення управління інтелектуальною власністю акціонерних товариств визначається перспективним напрямом інтелектуалізації праці та їхнього інноваційного розвитку.

Формування системи управління інтелектуальною власністю суб'єкта господарювання націлене на підвищення ефективності застосування об'єктів інтелектуальної власності та пожвавлення процесів їх створення. Позитивне середовище для функціонування системи управління інтелектуальною власністю формують умови цифровізації соціально-економічних процесів. Це покращує можливості українських суб'єктів господарювання для підвищення конкурентоспроможності, пошуку потенційних клієнтів, організації експортної діяльності тощо. Враховуючи наведене вище удосконалення системи управління інтелектуальною власністю для ПрАТ «Тернопільський молокозавод» набуває гострої необхідності. Принагідно зауважимо, що ПрАТ «Тернопільський молокозавод» веде активну політику щодо постійного набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності, зокрема торгові марки. Однак, встановлено, що в товариства виявлено низку резервів підвищення ефективності використання об'єктів інтелектуальної власності. З цією метою нами запропоновано модель системи управління інтелектуальною власністю, яка націлена на виконання основної функції – активізацію процесів інтелектуалізації праці, створення ціннісних конкурентних переваг, інтелектомістких інноваційних продуктів, розвитку органічного виробництва тощо.

Удосконалення системи управління інтелектуальною власністю на ПрАТ «Тернопільський молокозавод» базується на критерій – максимізацію

інтелектуальної доданої вартості на основі набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності. Структурно системи управління інтелектуальною власністю на ПрАТ «Тернопільський молокозавод» базується на науковій основі, має широкі сфери впливу та охоплює усі функції управління – планування, регулювання і контроль. Система націлена на активізацію процесів отримання прав інтелектуальної власності.

Визначені напрями удосконалення формування управління інтелектуальною власністю на ПрАТ «Тернопільський молокозавод» націлені на забезпечення ефективного застосування об'єктів інтелектуальної власності, їхнє наповнення ціннісними конкурентними перевагами тощо. Запровадження напрямів удосконалення системи управління інтелектуальною власністю на ПрАТ «Тернопільський молокозавод» є резервом для інтелектуалізації праці, що забезпечить генерування інтелектуальної доданої вартості та підвищення прибутковості діяльності товариства.

Використані джерела:

1. Калениченко П. Захист прав інтелектуальної власності по-новому. Інтелектуальна власність в Україні. 2018. № 1. С. 68–71.
2. Мамонова Г. В., Дерев'янка В. М. Ефективність використання інтелектуального капіталу. Актуальні проблеми економіки. 2018. № 5-6. С. 53–63.

Следзь Олеся
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри
підприємництва і торгівлі ЗУНУ Бойчик І.М.)

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ВИДІВ КОНКУРЕНЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Дослідження конкурентоспроможності будь-якого підприємства ґрунтується на понятті «конкуренція». Останню можна трактувати двояко. Насамперед, як стан ринку, тобто поняття «конкуренція» ототожнюється з поняттям «конкурентний стан ринку». З іншого боку конкуренцію можна тлумачити як сукупність взаємовідносин між учасниками процесу виробництва і розподілу товарів у суспільстві, тобто як «конкурентну поведінку» ринкових контрагентів. Ці два поняття тісно пов'язані між собою через взаємний вплив, адже конкурентний стан ринку визначає конкурентну поведінку і навпаки –